

Gott sjónvarp

SENDINGIN í Sjónvarpi Føroya týskvöldið um oljuvinnuna í Skotlandi var gott sjónvarp. Hon er dømi um, at vit megna bert vit vilja. Sendingin var ein greið ábending um, hvat vit — hóast fáir og smár — kunnu gera, er bert vilji og hegni til staðar. Og hon vísti okkum, hvussu ein fjølmiðil sum sjónvarpið á áhugaverdan og viðkomandi hátt kann vera við til at upplýsa um eitt evni, sum hevur alra áhuga.

HENDA sendingin var so eitt av úrslitunum frá teirri víðagitnu ferðini til Skotlands herfyri, har ikki færri enn 60 føroyingar vóru við. Allir kunnaðu teir seg um tað nýggjasta innan oljuvinnuna. Við tí fyrri eyga at vita, hvørjar møguleikar vit hava í hesi nýggju vinnuni.

MANGIR áhugaverdir spurningar vórðu umrøddir í sendingini. Oljuráðgevi landsstýrisins nam við mangt, sum er vert at taka til eftirtektar. Sjálvur hevur hann arbeitt í oljuvinnuni í mong ár og hevur havt tætt tilknýti til hesa vinnu í Skotlandi. Sum oljuráðgevi hjá landsstýrinum hevur hann roynt at fáa føroyingar at vísa oljuvinnuni størri áhuga, og tað má sigast, at nakað er komið burtur úr longu. Hann var

upphavsmaðurin til umrøddu Skotlandsferð. Umframt at hann hevur fingið ungdomar her heima at vísa oljuvinnuni ans. Eitt ítøkiligt úrslit av tí eru teir føroyingar, sum longu hava verið og eru á kavaraskúla í Skotlandi. Vónandi fer hann at halda fram við at eggja føroyingum til at vísa hesi nýggju vinnu ans.

MÁLID hevur tvær síður. Onnur er møguleikin at vera við í oljuvinnu aðrastaðni, t.v.s. við at útbúgva fólk og brúka facilitetir í Føroyum. Hin er spurningurin um at leita eftir olju í okkara egnu undirgrund og seta í gongd oljuvinnu í hesum sambandi. Tað er meira fyrri spurningurin, sum er aktuellur beint nú. Tí hin er bundin at samráðingunum um okkara undirgrund. Sambært sendingini og teimum mongu úttalislusunum har, so eru góðir møguleikar hjá føroyingum at fáa arbeiði í oljuvinnu aðrastaðni. Her er eitt nú talan um kavarar og um sjómenn, sum skulu arbeiða umborð á oljuboripallum og hjálparskipum.

FØROYINGAR bæði hava og arbeiða framvegis umborð á hjálparskipum í oljuvinnuni. Hetta er tí sum so einki nýtt. Men tað nýggja er, at vit nú miðvíst fara at leggja okkum eftir at útbúgva fólk til hesi arbeiði. Og á henda hátt minka um

arbeiðsloysi umframt at búgva okkum út til eina møgulega komandi oljuvinnu her heima.

SJÓNVARPIÐ fer í seinnu sendingini um oljuna at seta kikaran á Føroyar og økið rúndanum. Við øðrum orðum: hvørjar møguleikar finnast fyrri oljuríkedomi her og harvið eini oljuvinnu. Nógv er longu skrivað og sagt um hetta málið, men sjónvarpsfjølmiðilin eigur møguleikar sum hinir fjølmiðlarnir ikki hava, nevniliga í myndum at gera eitt slíkt mál meira viðkomandi og áhugavert. Vit vænta okkum tí nakað av tí sendingini eisini. Spurningurin er bara, hvat fyriliggur av upplýsingum um undirgrundina. Undir viðgerðini av ólavskurðu løgmanns á tingi herfyri kom fram, at kanningar eru gjørdar við Føroyar, sum føroyski almenningurin einki veit um. Er tað veruliga so, at aðrir vita meira um møgulega olju og gass í undirgrundini enn vit sjálvir! Hetta er sera áhugaverdur spurningur, sum tað ikki hevur eydnast at fáa svar uppá. Kanska sjónvarpið — nú tað hevur havt fólk burturav at arbeiða við hesum máli í langa tíð — kann geva okkum svarið. Kanska er einki um gitingarnar.

UNDIRGRUNDARMÁLID fer hvat skilst at vera partur av seinnu send-

ingini. Tað er greitt, at ognar- og avgerðarrætturin til undirgrundina er ein hin mest týðandi spurningurin, tá vit tosa um at leita eftir olju her hjá okkum. Vónandi fer tað at eydnast landsstýrinum at fáa hetta málid avgreitt sum skjótast, soleiðis at tað ikki vera aðrir, men vit sjálvir, sum avgera, hvat skal henda á økinum og nær.

SAMANUMTIKIÐ má sigast, at møguleikarnir at vera við í oljuvinnu aðrastaðni og at skaffa skipasmíðjum og øðrum arbeiðsplássum í Føroyum arbeiði í tilknýti til hesa vinnu eru til staðar. Sambært oljuráðgevanum hjá landsstýrinum, eru hesir møguleikar góðir. Vit hava bara ikki dugað at sæð teir, sjálvt um teir leingi hava ligið beint uttanfyri dyrnar. Fer gongd at koma á her, so var tað ein skilagóð lögga, sum landsstýrið gjørdi, tá tað setti oljuráðgevan á fíggarlógina. Tað eru kanska júst slíkar lögur, vit skulu gera í tíðum, har vit hava fyrri neyðini at finna nýggjar útvegir at skaffa fólk okkara arbeiði. Olju-sendingin í SvF gevur okkum vónir um, at okkurt fer at spyrjast burtur úr øllum hesum tosinum um at vera við í oljuvinnuni so ella so.

sosigaley

Tíðindablaðið
Dagblaðið

Dagblaðið

14. SEPTEMBER

FRIÐ FØROYAR

Dagblaðið og arbeiðsloysi

Dagblaðið skrivur í oddagreini um arbeiðsloysið her og í Danmark, og hvat kann verða gjørt fyrri at fáa fólk aftur í arbeiði. Blaðið nevnrir donsku royndirnar at koma parti av arbeiðsloysinum til livs og skrivur m.a.:

»Meðan arbeiðsloysið tykist vaksandi, og Alm-stjórin rópar varskoð, tykist at kalla einki at verða gjørt fyrri at seta í gongd arbeiði í Føroyum. Hetta hóast at allir politikarar vita, at verandi gongd endar við Danmarksyndrominum, har arbeiðsloysisstudul- in endar á einum støði, sum ikki elvir fólk til yvirhøvur at fara aftur til arbeiðis. Og ungdomurin flýtur burtur í leti og apati.

Aðrastaðni koma kortini fram spennandi uppskot, t.d. í Danmark, har ein av teimum trimum ovastu fíggarlugu «vis-

monnum», Niels Blomgren-Hansen, skjýtur upp at tvinga fyrirtøkur at taka ein arbeiðsleysisn í starv pr. 10 starvssett.

Men tvingisilsprið er guldandi báðar vegir. Tey arbeiðsleysisu hava skyldu at taka av tilbodnum um arbeiði. Arbeiðsgevarin bindur seg til at taka viðkomandi í starv í eitt ár, tað almenna rindar lønina teir fyrstu trýggjar mánaðirnar, næstu trýggjar skal arbeiðsgevarin rinda ein trýðing, næstu trýggjar mánaðirnar tveir trýðingar, og síðani letur arbeiðsgevarin eina upphædd svarandi til arbeiðsloysisstudulin pr. mánaða.

Um avleiðingarnar av uppskotinum skrivur Dagblaðið viðari:

»Storsti óttin er ávirkanin á fría marknaðinum, hetta, at privat virki verða tvingað at taka fleiri fólk inn. Men hinvegin er hetta bilig arbeiðskraft, og mælt verð-

ur tí til eina kanning á arbeiðsmarknaðin til tess at finna útvað, hvat arbeiðsmarknaðurin sjálvur metir um uppskotið.

Áhugavert kundi verið við eini líknandi kanning á føroyska arbeiðsmarknaðinum. Hóast flestu fyrirtøkur eru fíggarlaga sperðar, og alt fleiri missa arbeiði hjá privatvinnuvirkjunum, so er ikki óvist, at áhugi hevði verið fyrri líknandi uppskoti í Føroyum.

Uppskotið er spildurnýtt og man óivað fara at verða umrøtt í Føroyum eisini komandi mánaðirnar. Og eitt kjak kann fara til loysnir, um hetta so ikki er rætta loysnin.

Tað er eingin ivi um, at spurningurin um arbeiðsloysið eigur at hava fyrsta prioritet her hjá okkum. Vit eiga at læra av gjørdum mistøkum í eitt nú Danmark, men tað kann vera lættari sagt enn gjørt. Tí spurningurin er ikki nakað serstakt fyrri

okkum og danir, hann er ein trupulleiki í øllum heimsins londum. Men sum so rættiliga nýggjur fyrri okkum, tí arbeiðsloysi er komið so knappliga. Víst hava vit brúk fyrri kanningum á føroyska arbeiðsmarknaðinum at finna fram til, hvussu vit fáa fólk aftur í arbeiði. Men tað sum er sera umráðandi er, at vit byggja upp eina skipan, har vit hava hagtøl tøk yvir arbeiðsleysis og eisini eina sokallaða arbeiðsávising. Um vit nú skulu til at seta í verk danskar loysnir sum hesa umrøddu eiga vit fyrst gjølla at kanna. Men fyrirteytin fyrri at fyrirakta sær nakað sum helst, er at vit hava neyvur upplýsingar um arbeiðsloysið í landinum. Tað er okkurt, sum bendir á, at vit á hesum øki eru eftirbátar við lit.

Klandur

Tað er ikki eiti á, sum neistarnir fúka frá orrustuni í Kristiliga flokkinum. Uttan at taka dagar ímillum, hvør nú hevur rætt í sínum skuldsetingum, so kann tað ikki sigast annað enn at vera eitt sindur bakvent og óheppið, at júst ein kristiligur flokkur er karmur um eitt slíkt klandur. Ikki tí — klandur finna vit ofta millum kristin eins væl og onnur. Men klandrið kann so undirongum umstøðum vera heppið fyrri henda flokk, og vit kunnu bert gita, hvørja avleiðing tað fer at hava til eitt komandi val. Ein avleiðingin kann gerast hon, at tveir kristiligur flokkar ongann mann fáa valdan á ting. Tað sær annars ikki mætari út, enn at vit fáa met í uppstilling til komandi val. Umframt tveir kristiligar flokkar er eisini

uppá tal at stovna ein sokallaðan føroyskan flokk. Meira um hann í lesarabrevateiginum í dag. Harafturat er so hin sosialistisk flokkurin, sum stillaði upp fyrri fyrstu ferð til seinasta val. Neyvan fáa allir hesir flokkar umboð vald. Helst verður smábýtt teirra millum, tá avtornar. Annað er so hvat veljarin heldur um verandi flokkarnar á tingi.

